

Informasjonsforvaltning og –utveksling

NOKIOS, 2015-10-29, david.norheim@brreg.no

**FORANALYSE
INFORMASJONSFORVALTNING
OG -UTVIKLING**

Skate

Skate er et strategisk samarbeidsråd sammensatt av topledere på virksomhetsnivå. Skate skal behandle aktuelle saker relatert til digitalisering av offentlig sektor.

- ▶ Skate skal blant annet
 - ▶ gi råd om tiltak og investeringer på IKT-området
 - ▶ sikre tjenesteeiermedvirkning knyttet til digitalisering og utvikling av nasjonale IT-løsninger
 - ▶ utarbeide anbefalinger
- ▶ Aktuelle tema
 - ▶ finansiering, styring og organisering av fellesløsninger
 - ▶ felleskomponenter
 - ▶ IKT-standarder og arkitektur

Skatearbeidet 2015 illustrert

SKATE direktørene

SKATEs Arbeidsutvalg («Veikart for felleskomponenter»)

- Behov og tiltak

Foranalyse
Informasjons-
forvaltning og –
utveksling
(feb. 2015-sept..
2015)

Foranalyse
Fullmakter for
innbyggere

Foranalyse
Kontaktinformasjon
og fullmakter for
virksomheter

Prosjekt
Målbilde og strategier

Forprosjekt
felles datakatalog
(sept. 2015-april
2016)

Bakgrunn

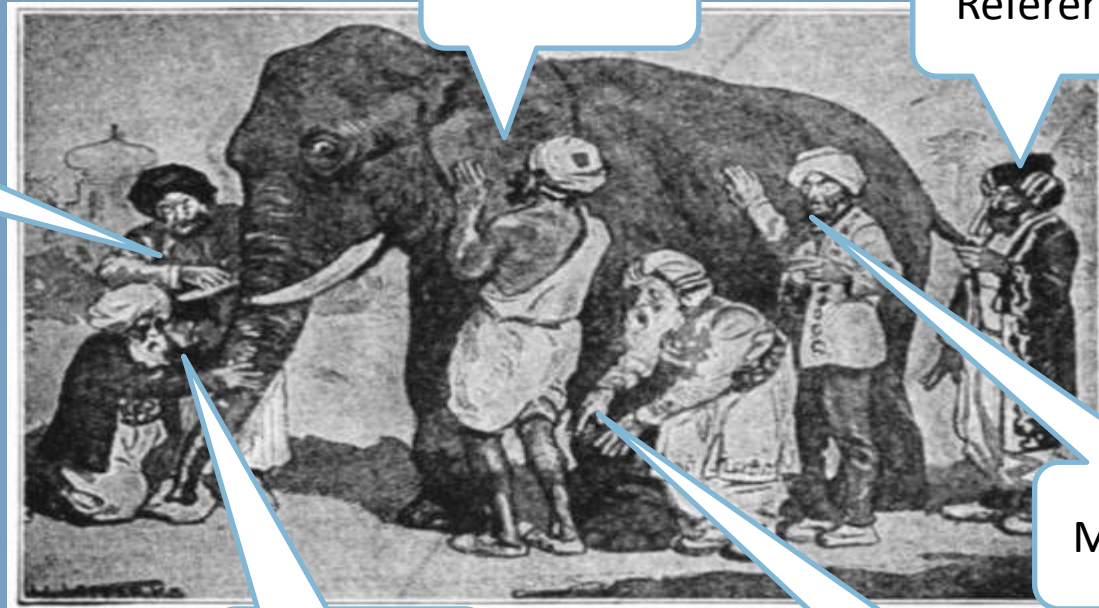
Tabellen under viser hvilke behov som ble spilt inn som utgangspunkt for hver av foranlysene:

Behov som er vedtatt behandlet i foranalyse		
Behov	Foranalyse	Prioritet
4A Informasjonsutveksling ustrukturerte data*	Informasjonsforvaltning	Høy
4B Informasjonsutveksling strukturerte data	og forutsetninger for	Høy
10 Felles begrepsrammeverk og kataloger	samhandling	Høy
3A Kontaktregister for virksomheter	Håndtering av kontaktnfo og full-	Høy
3B Fullmaktsregister for virksomheter	makter for virksomheter	Høy
5 Fullmaktsregister for innbyggere	Håndtering av fullmakter for innb.	Høy

*ikke fullverdig behandlet i foranalysen

- I novembermøtet 2014 vedtok Skate arbeidsutvalgets (Veikarts) prosess for foranalyser som skal gi Skate
 - Detaljert kunnskapsgrunnlag
 - Beslutningsgrunnlag for å iverksette utviklingstiltak og -prosjekter
 - Av 22 behov ble *informasjonsforvaltning og -utveksling* prioritert
- Mandat skrevet til februarmøtet og vedtatt av Skate, resultatet av foranalysen levert til Skate i juni og første tiltak til prioritering til septembermøtet
- Foranalysen ble tatt til etterretning av Skate i 24. juni
- Første tiltak, felles datakatalog, ble vedtatt i Skate 23. september.

INFORMASJONSFORVALTNING?

Forståelse

Refererbarhet

Kvalitet

Modellering

Effektivitet

Sporbarhet

FORVALTNING AV INFORMASJON

«Tilrettelegge for best mulig
kvalitet, utnyttelse og sikring
av informasjon i offentlig sektor»

Et eksempel – bruker vi riktig informasjon?

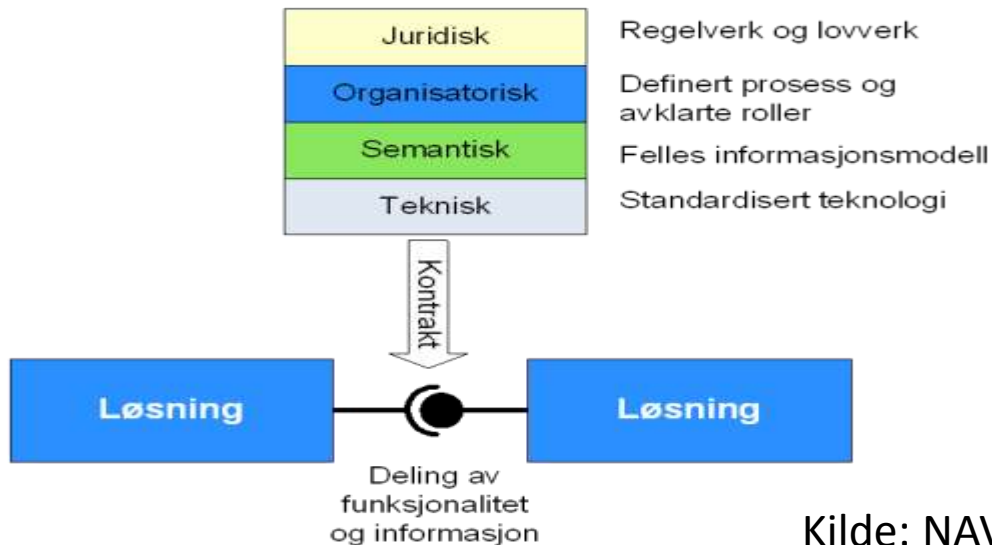
Spørsmål:

Folkeregisteret inneholder autoritative data om personer og bosted. Det vist seg at NAV har i sitt personregister ca 15.000 personer som er registrert døde i NAV, men i live i Folkeregisteret. Hva er riktig?

Svar:

Subpopulasjonen «utvandrede som ikke lenger har skatteforhold til Norge» (SKD) har rettigheter i Norge (NAV) og NAV har derfor behov for å følge opp disse bedre enn hva folkeregisteret har.

Hvordan vi samhandler?

+ Politisk kontekst:
Samarbeidende parter med sammenfattende visjoner, mål og prioriteringer

Kilde: NAV

Foranalysen

Behovsområde / fellesaktivitet	Deltagere
1 - Rammeverk, forvaltning og metode	<u>Difi</u> , Brønnøysundregistrene, Kartverket, KS/KomMIT, Lånekassen, NAV, Skatteetaten, SSB
2 - Data- og tjenestekataloger	<u>Brønnøysundregistrene</u> , Difi, Helsedirektoratet, Lånekassen
3 - Begrepskataloger og -modeller	<u>NAV</u> , Brønnøysundregistrene, Difi, Helsedirektoratet, KS/KomMIT, Lånekassen, Skatteetaten, SSB
4 - Informasjonsmodeller	<u>Kartverket</u> , Brønnøysundregistrene, Helsedirektoratet, Lånekassen, NAV, Skatteetaten, SSB
5 - Informasjonsutveksling	<u>Difi</u> , NAV, Skatteetaten, Brønnøysundregistrene, Difi, Kartverket
5b - Organisatoriske utfordringer ved informasjonsutveksling	<u>NAV</u> , Brønnøysundregistrene, Difi, KS / KomMIT
6 - Tjeneste- og løsningsmodeller	<u>Skatteetaten</u> , Brønnøysundregistrene, Helsedirektoratet, Difi, Lånekassen, SSB
7 - Kodeverk	<u>SSB</u> , NAV, Brønnøysundregistrene, Difi, Lånekassen, Statens Pensjonskasse, Helsedirektoratet
Samling på Vega (behandlet alle behovsområdene)	<u>Brønnøysundregistrene</u> , Skatteetaten, Difi, NAV, Kartverket, SSB, Helsedirektoratet
med arbeidsutvalg Skate ("Veikart") og strategi	Difi, Brønnøysundregistrene, Skatteetaten, NAV, Kartverket, KS KomMIT, Arkivverket

HOVEDUTFORDRING

«Det mangler helhetlig styring med informasjonen det offentlige forvalter. Det mangler en oversikt over *hvilken* informasjon som finnes i offentlig sektor, *hvor* den blir behandlet, *hva* den betyr, *hvem* den kan deles med, og *hvordan* den kan deles.»

MÅL

«Data skal skapes **kun én gang**, forvaltes i én kilde for så å kunne gjenbrukes.

Gjenbruk er hovedregel ved utvikling av nye digitale offentlige tjenester. Dette gjelder gjenbruk av tjenester, data og beskrivelser.

Alle **grunndata**, ikke bare grunndata fra felleskomponentene, bør underlegges et felles rammeverk for informasjonsforvaltning».

GRUNNDATA

Grunnopplysninger, “faste” opplysninger, særlig vedrørende personer og virksomheter, og som derfor **kan brukes på tvers av etater og sektorer**. At de er “faste” betyr at de er “fortolkningsfrie”, dvs. at opplysningene fortolkes likt uavhengig av rettslig kontekst mv.

Kilde: Dag Wiese Schartum, UiO

Alternativ: «data som antas å være av felles interesse for de ulike registerførerne (f.eks. navn, adresse, bransje- og eieropplysninger)»

Kilde: NoU 1988

AUTORITATIVE DATA

En anerkjent eller offisiell datakilde med et klart ansvar for å være kilde med robusthet, tilgjengelighet, sikkerhet og kvalitet for bruk for andre brukere [ikke gjennomgått definisjon]

Chaffeys blogg

Forside Twitter Slidshare Flickr En politisk reise Kunst

mandag 26. januar 2015

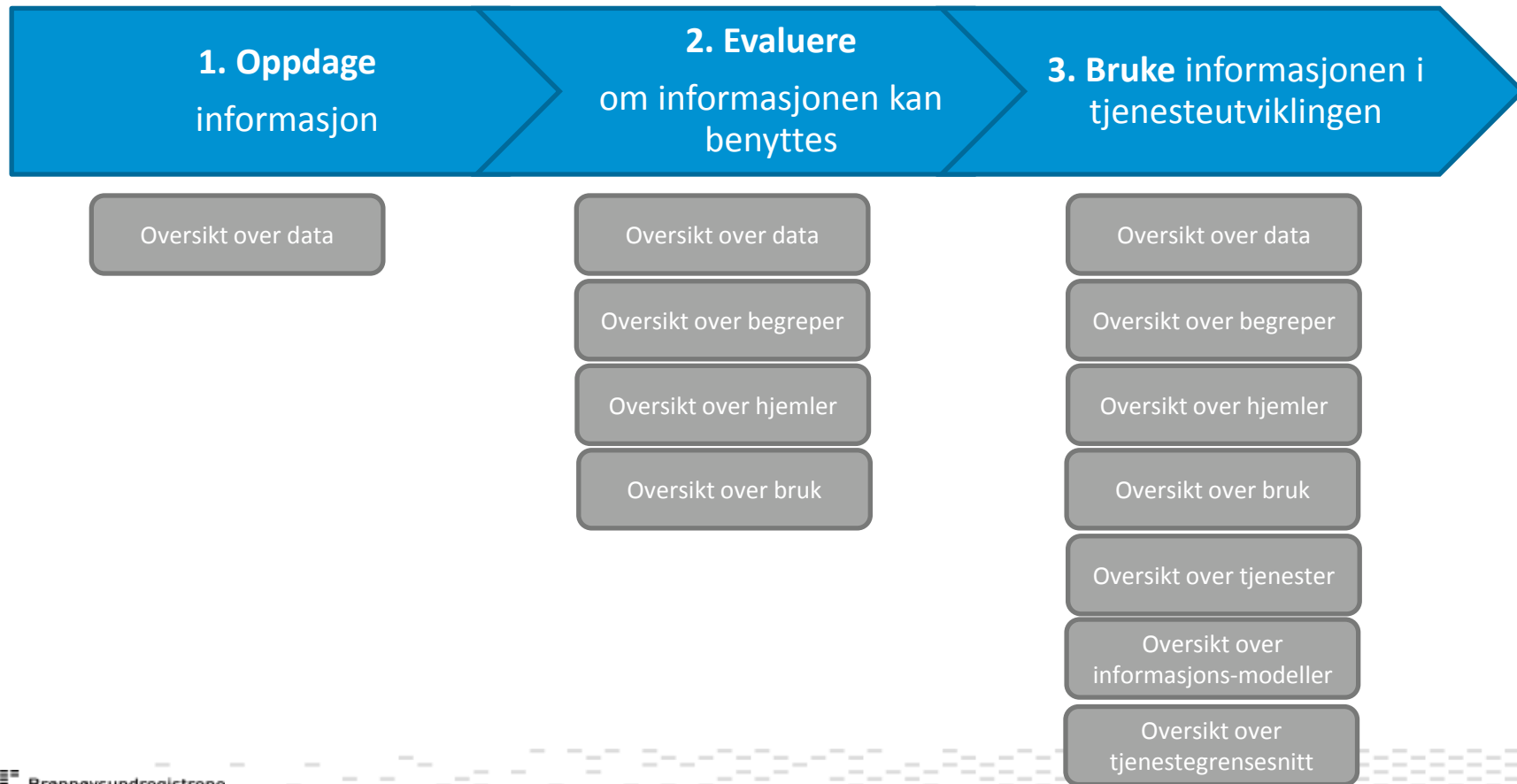
Det digitale Estland

På spørsmålet om hvilke land som virkelig ligger langt fremme når det gjelder digitalisering av offentlig sektor pleier mange å peke på Estland. Ikke fordi de bruker mest penger på offentlige it-prosjekter, og heller ikke fordi de har fått til alt, men fordi de har fått til mye og dessuten har en spennende kombinasjon av noen konkrete prinsipper og spilleregler de ulike sektorene må følge og en overordnet og langsiktig visjon for hvor de skal.

Mandag besøkte iea Estland

«Et slikt prinsipp er "the once only principle" som handler om at myndigheter ikke skal be borgere og bedrifter om data de allerede har.»

Tjenesteutviklingsprosessen

1. Oppdage informasjon

- Åpne data

[Geonorge](#) ▶ [Kartkatalogen](#)

- Geografiske data

- Næring - stat

- Kommune - stat

- Statistiske data

- Arkiverte data

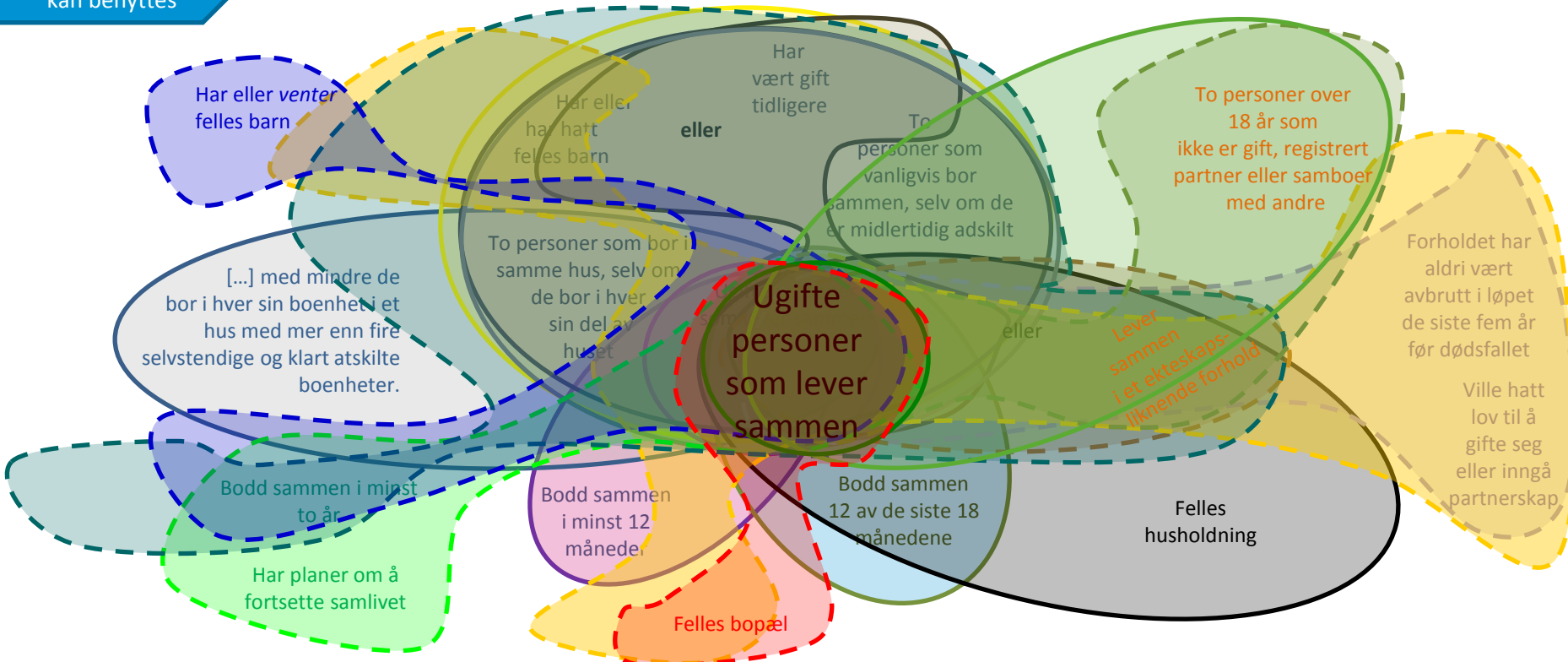

- Veg, kjøretøy og trafikkdata

2. Evaluere
om informasjonen
kan benyttes

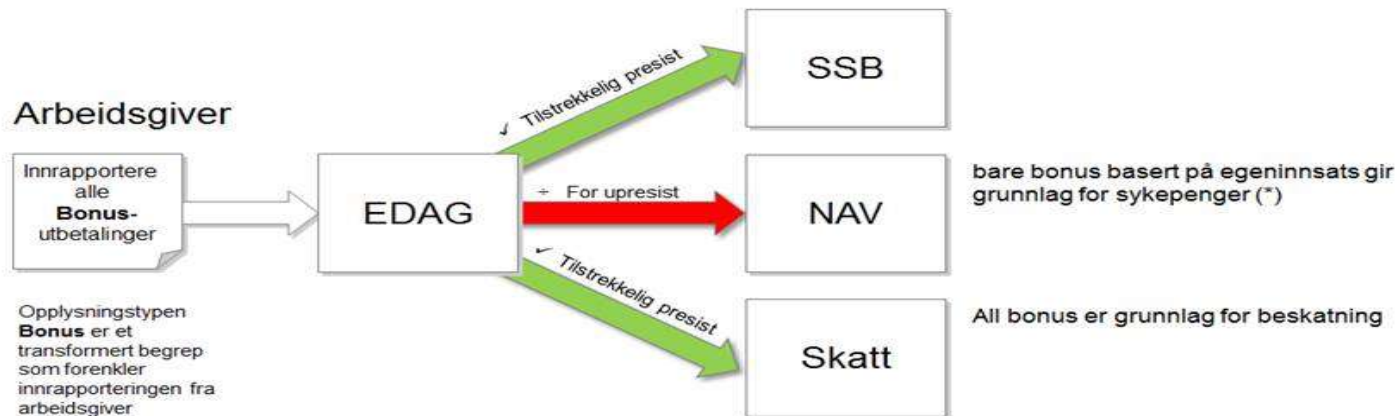
Begrepet «samboer»

— Lover NAV forvalter
- - - Lover brukerne våre må forholde seg til

- Folketrygden § 1-5
- Barnetrygden § 9
- Arvelova § 28 c
- Utlendingsloven § 41
- Skattebetalingsloven § 10-32
- Folketrygden §§ 19-6 og 20-9
- Folketrygden § 3-2
- Innskuddspensjonsloven § 1-2 bokstav p
- Adopsjonsloven § 5a
- Folketrygden § 25-4
- Folketrygden § 9-6
- Arvelova § 28 c
- Bidragsinnkrevingsloven § 11
- Folketrygden § 17-2
- Barnetrygden § 7
- Samordningsloven § 22
- Tvangsfullbyrdelsesloven § 7-13
- Statsborgerloven § 11
- Foretakspensjonsloven § 1-2 (2) bokstav f

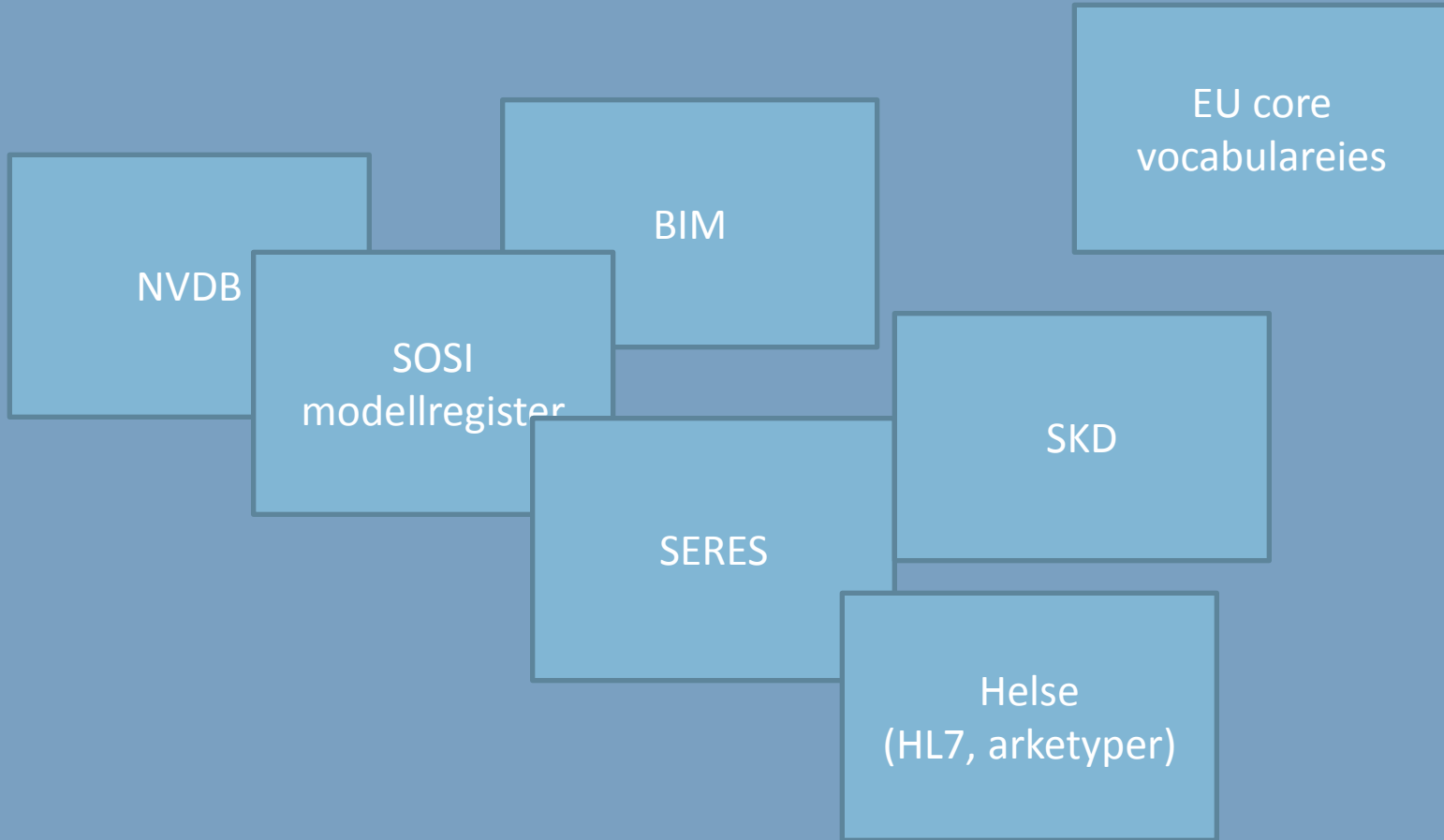
Begrepsarbeid- eksempler

(*) men, ettersom sykepenger bare beregnes av utbetalinger fra arbeidsgiver opp til 6G per år, og de fleste som får bonus har høyere grunnlønn enn 6G, er det kun mellom 5 og 10 tilfeller hvert år hvor bonusutbetalinger i praksis kan være relevant for den konkrete beregningen av sykepenger. Det er således bare i disse tilfellene det blir nødvendig å avgjøre om bonusen skyldes egeninnsats eller ikke.

3. Bruke
informasjonen i
tjenesteutviklingen

OBJEKTKATALOGER

MODELLREGLER

”Når store mængder grunddata fra mange forskelligartede kilder skal udstilles i er det væsentligt at skabe et overblik over, hvilke data der er tilgængelige, og hvordan de hænger sammen.” ...

The screenshot shows the website for 'OIO ARKITEKTUR GUIDE'. The navigation bar includes links for 'Forside', 'Nyheder', 'Kontakt', 'Om', 'English', and 'Digitaliser.dk'. A search bar is present with the text 'Søg på OIO Arkitekturguiden'. The main content area is titled 'GRUNDDATA MODELREGLER' and contains the following text:

Grunddata Modelregler sætter rammerne for datamodellering i Grunddataprogrammet. Reglerne er vedtaget af Grunddata Programkoordinationen. Reglerne findes som selvstændigt dokument her: <http://arkitekturguiden.digitaliser.dk/grunddata-modelregler.pdf>

Reglerne er organiseret i kapitler:

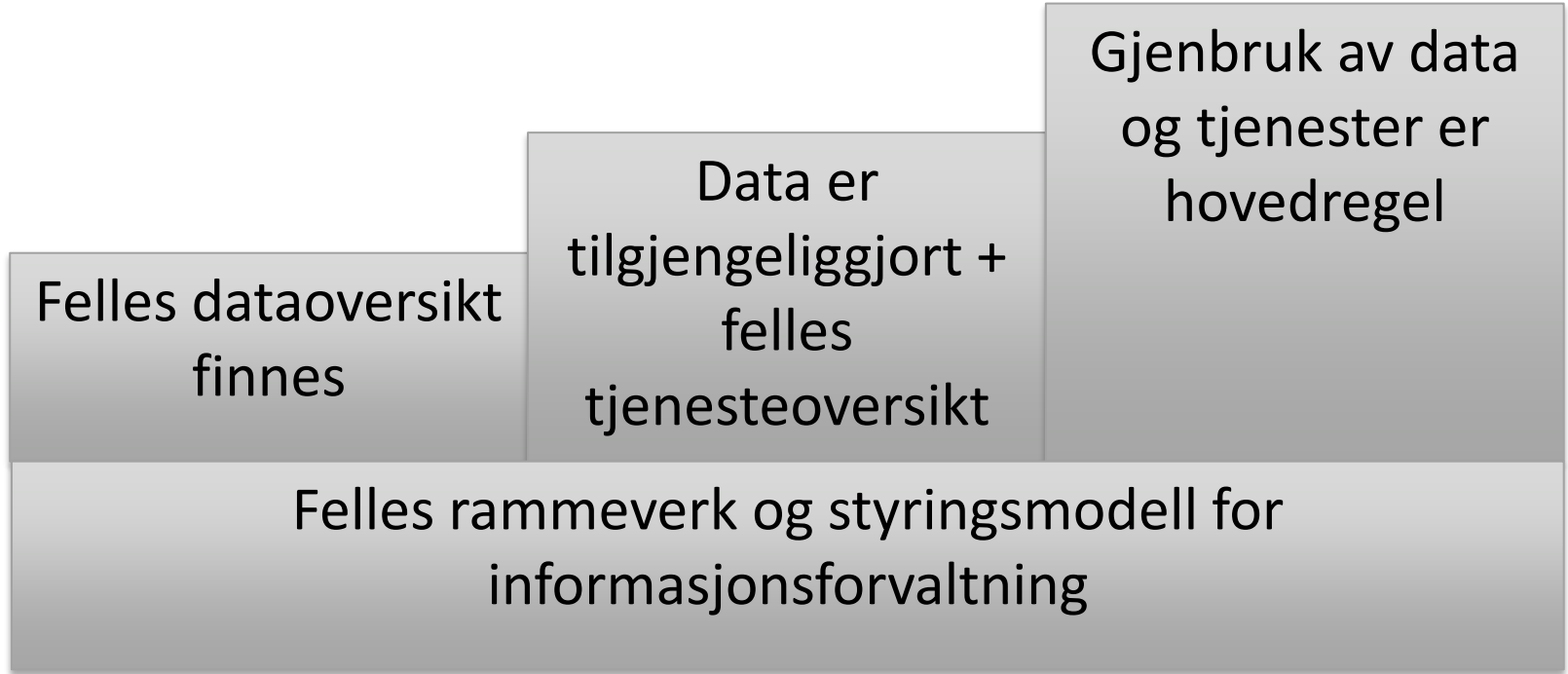
- **Kapitel 1 - Formål**
Her beskrives modelreglernes formål og rationale.
- **Kapitel 2 - Modelreglernes fokus og afgrænsning**
Her beskrives fokus og afgrænsning for grunddatamodellen og modelreglerne.
- **Kapitel 3 - Arkitekturmæssige forudsætninger**
Her beskrives de arkitektur - og infrastrukturmæssige forhold, som har indflydelse på udformningen af modelreglerne.
- **Kapitel 4 - Anvendelse af modelregler**
Her forklares, hvordan modelreglerne er bygget op, og hvordan de skal efterkommes. Selve reglerne følger i kapitel 5 og 6.
- **Kapitel 5 - Generelle modelregler**
I dette kapitel opstilles generelle modelregler, som har fokus på datamodellens udformning og vedrører diagrammering. Her opstilles regler for fx modelleringssprog, navngivning af elementer, sprog og dokumentation mv.
- **Kapitel 6 - Regler for generelle egenskaber**
I dette kapitel opstilles regler, som har fokus på indhold i datamodellen, og som sætter rammer for dataindhold i forvaltningsobjekterne. Her opstilles regler med betydning for fx forvaltningsobjekters identifikation og historik. Reglerne udmentes i specificering af generelle egenskaber for alle modelentiteter.

On the left side of the page, there is a sidebar menu with the following items:

- Sti Home >
- Fælles rammer
- Quickstarter
- Tjeklister
- Principper
- Metode
- Referencearkitektur
- Standarder
- Data og begreber
- Systemer
- Løsningsguider
- Cases

On the right side, there is a decorative graphic of a stylized flower or star shape with six petals in various colors (green, blue, purple, red, orange, yellow).

Ambisjonsnivåer

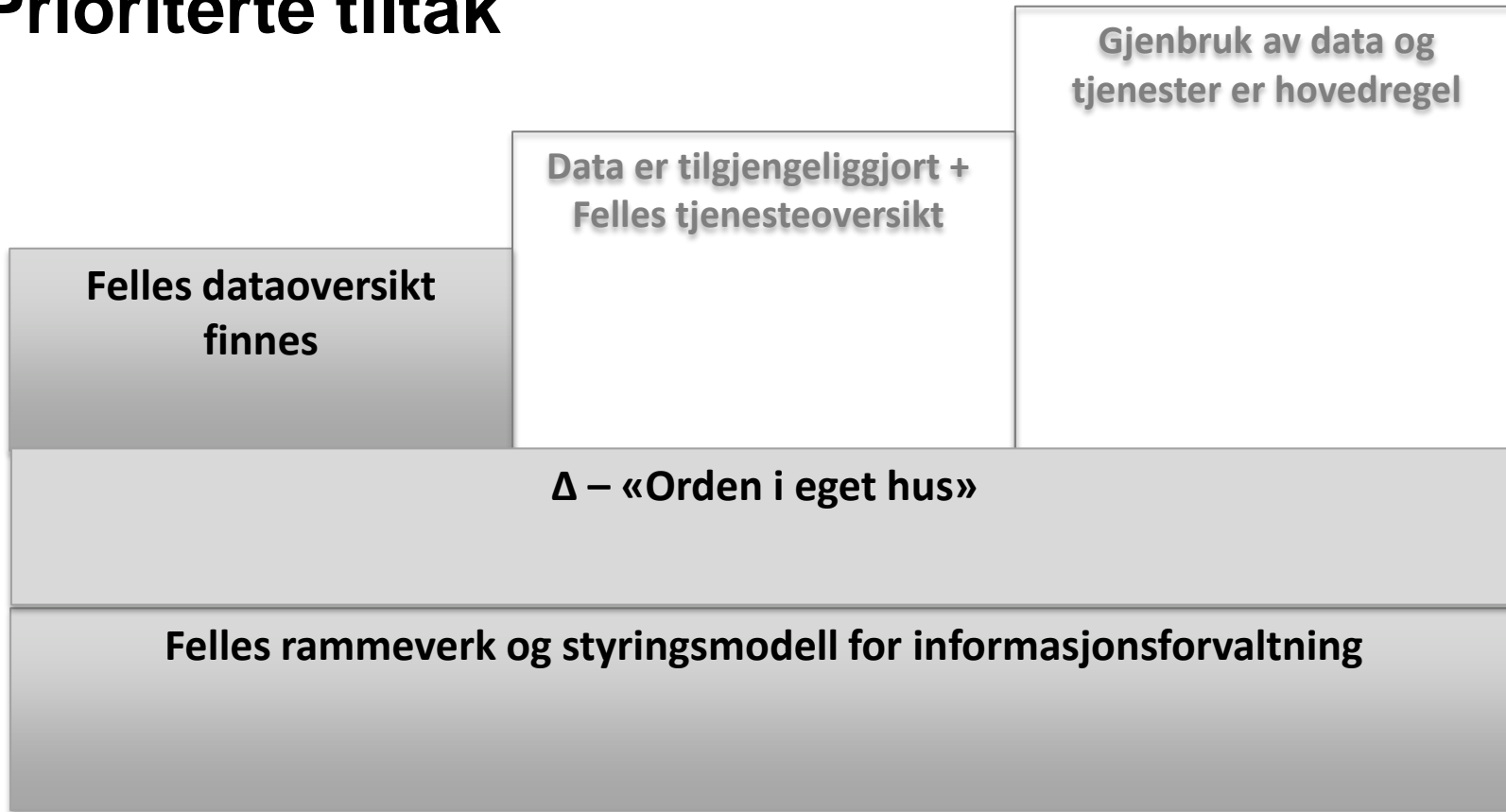

FELLES DATAKATALOG

FELLES DATAKATALOG

- Kunnskap om hvilke data offentlige sektor har, hva betyr og hvem som bruker dem, og hvordan de kan deles

Prioriterte tiltak

«Orden i eget hus»

- Hvilke grunndata har vi?
- Hvem bruker våre grunndata?
- Hvilke offentlige (digitale) tjenester tilbyr vi?
- Hvilke tekniske IKT-tjenester tilbyr vi?
- Er data og tjenester entydig definert med begreper?
- Bruker vi en felles representasjoner av sentrale opplysningstyper (f.eks. Person, Adresse, Organisasjon, Lokasjon...)
- Hvilke kodeverk har vi og bruker vi?
- Er våre grunndata autoritative, eller er det andre som har bedre datakvalitet enn oss?

Leveranser av forprosjektet

Administrative leveranser (i henhold til Prosjektveiviseren)

Faglige leveranser

- Spesifikasjon av felles datakatalog
- Veileder for «Orden i eget hus»
- Planer for Rammeverk og styringsmodell (“grunnmur”)
- Pilotering av felles informasjonsmodeller

Konseptuelt

difi

DATA.NORGE.NO

Åpne offentlige data i Norge

- Åpne data

Geonorge ▶ Kartkatalogen

- Geografiske data

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

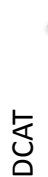
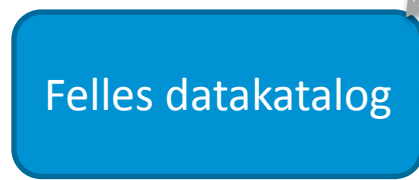
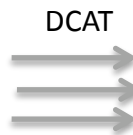
- Statistiske data

- Veg, kjøretøy og trafikkdata

- Arkiverte data

Brønnøysundregistrene

Oppgaverregisteret

- Næring - stat

Brønnøysundregistrene

Kommunalt oppgaverregister

- Kommune - stat

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

david.norheim@brreg.no